

Elsäkerhetsverkets föreskrifter om auktorisation som elinstallatör

beslutade den 24 mars 2017.

Elsäkerhetsverket meddelar följande föreskrifter med stöd av 33 § elsäkerhetsförordningen (2017:218).

1 kap. Allmänna bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om auktorisation för elinstallationsarbete samt vilka utbildnings- och erfarenhetskrav som måste vara uppfyllda för att en auktorisation som elinstallatör ska ges enligt 20 § elsäkerhetslagen.

2 § Bestämmelser om vilka verksamhetstyper en elinstallatör kan vara elinstallatör för regelefterlevnad inom finns i Elsäkerhetsverkets föreskrifter (2017:3) om elinstallationsföretag och om utförande av elinstallationsarbete eller författning som trätt i dess ställe.

Definitioner och förkortningar

3 § De definitioner och förkortningar som används i elsäkerhetslagen och elsäkerhetsförordningen ska ha samma betydelse i dessa föreskrifter.

I dessa föreskrifter avses med

<i>elsäkerhetslagen</i>	elsäkerhetslag (2016:732) eller författning som trätt i dess ställe,
<i>elsäkerhetsförordningen</i>	elsäkerhetsförordning (2017:218) eller författning som trätt i dess ställe,
<i>ELSÄK-FS 2017:3</i>	Elsäkerhetsverkets föreskrifter (2017:3) om elinstallationsföretag och om utförande av elinstallationsarbete eller författning som trätt i dess ställe,

<i>EES</i>	europiska ekonomiska samarbetsområdet,
<i>ursprungsmedlemsstat</i>	den medlemsstat som en sökande förvärvat sina yrkeskvalifikationer, eller fått dem erkända, i,
<i>elkopplare</i>	en apparat som är konstruerad för att bryta och sluta strömmen i en eller flera strömkretsar,
<i>praktisk erfarenhet</i>	sådan praktisk erfarenhet som krävs för auktorisation enligt 20 § elsäkerhetslagen och som närmare specificeras i dessa föreskrifter,
<i>verksamhetstyper</i>	sådana slags elinstallationsarbeten som anmälan enligt 25 § elsäkerhetslagen kan omfatta, samt
<i>auktorisering</i>	auktorisering som elinstallatör enligt 20 § elsäkerhetslagen med den omfattning som anges i dessa föreskrifter.

Hänvisningar till paragrafer som görs i denna författning avser hänvisningar till paragrafer i denna författning, om inte annat uttryckligen framgår.

2 kap. Auktorisationer

1 § Auktorisation för elinstallationsarbete enligt 20 och 21 §§ elsäkerhetslagen ges för en av följande tre auktorisationer.

Auktorisation	Auktorisationens omfattning
<i>A Fullständig auktorisation</i>	Alla elinstallationsarbeten.
<i>AL Auktorisation lågspänning</i>	Alla elinstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar.
<i>B Begränsad auktorisation</i>	Einstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar begränsat till arbete i befintlig gruppledning som innebär <ol style="list-style-type: none"> 1 att installera och flytta ljusarmaturer, elkopplare och uttag med tillhörande kablar, 2 att fast ansluta elektrisk utrustning som förbrukar el med tillhörande don samt förläggning och anslutning av kablar som tillhör donen, samt 3 att koppla loss elektrisk utrustning som förbrukar el med tillhörande don och kablar.

En beviljad auktorisation gäller tills vidare.

3 kap. Krav på utbildning och praktisk erfarenhet

ELSÄK-FS
2017:4

1 § Allmänna krav för att få auktorisation för elinstallationsarbete finns i 20 § elsäkerhetslagen.

I 3 kap. 2-7 §§ finns närmare bestämmelser om kraven på utbildning och praktisk erfarenhet.

Fullständig auktorisation, A

2 § För fullständig auktorisation (A) krävs att den som söker auktorisation uppfyller följande krav.

- 1 Med godkänt resultat har genomgått sådan utbildning att kunskaps- och färdighetskraven enligt bilaga 1 och 2 har uppnåtts.
- 2 Har minst totalt fyra års praktisk erfarenhet av elinstallationsarbete i elinstallationsföretag eller annat arbete med el som omfattas av något av kunskapsområdena i bilaga 1 eller 2, varav
  - a minst ett år ska avse elinstallationsarbete i ett elinstallationsföretag som är verksamt inom någon av de verksamhetstyper som anges i 4 kap. 2 § ELSÄK-FS 2017:3 (*Elinstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar*), och
  - b minst ett år ska avse elinstallationsarbete i ett elinstallationsföretag som är verksamt inom någon av de verksamhetstyper som anges i 4 kap. 4 § ELSÄK-FS 2017:3 (*Elinstallationsarbeten på högspänningsanläggningar*).

Bestämmelser om tillgodoräknande av praktisk erfarenhet förvärvad i en annan medlemsstat inom EES eller i Schweiz finns i 3 kap. 5-7 §§.

Auktorisation lågspänning, AL

3 § För auktorisation lågspänning (AL) krävs att den som söker auktorisation uppfyller följande krav.

- 1 Med godkänt resultat har genomgått sådan utbildning att kunskaps- och färdighetskraven enligt bilaga 1 har uppnåtts.
- 2 Har minst totalt fyra års praktisk erfarenhet av elinstallationsarbete i elinstallationsföretag eller annat arbete med el som omfattas av något av kunskapsområdena i bilaga 1 eller 2, varav
  - a minst två år ska avse elinstallationsarbete i elinstallationsföretag som är verksamt inom någon av de verksamhetstyper som anges i 4 kap. 2 § ELSÄK-FS 2017:3 (*Elinstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar*).

Den som uppfyller kraven på praktisk erfarenhet för fullständig auktorisation enligt 3 kap 2 § punkten 2 anses också uppfylla kraven praktisk erfarenhet för auktorisation lågspänning.

Bestämmelser om tillgodoräknande av praktisk erfarenhet förvärvad i en annan medlemsstat inom EES eller i Schweiz finns i 3 kap. 5-7 §§.

Begränsad auktorisation, B

4 § För begränsad auktorisation (B) krävs att den som söker auktorisation uppfyller följande krav.

- 1 Med godkänt resultat har genomgått sådan utbildning att kunskaps- och färdighetskraven enligt bilaga 3 har uppnåtts.
- 2 Har minst totalt två års praktisk erfarenhet av elinstallationsarbete i elinstallationsföretag eller annat arbete med el som omfattas av något av kunskapsområdena i bilaga 1, 2 eller 3, varav
  - a minst ett år ska avse elinstallationsarbete i elinstallationsföretag som är verksamt inom någon av de verksamhetstyper som anges i 4 kap. 2 § eller 3 § ELSÄK-FS 2017:3 (*Elinstallationsarbeten på lågspänningsanläggningar, eller Begränsade arbeten på lågspänningsanläggningar*).

Bestämmelser om tillgodoräknande av praktisk erfarenhet som är förvärvad i en annan medlemsstat inom EES eller i Schweiz finns i 3 kap. 5-7 §§ .

Praktisk erfarenhet förvärvad inom EES eller i Schweiz

Praktisk erfarenhet för den som genomgått utbildning i Sverige

5 § Bestämmelser om erkännande av praktisk erfarenhet (yrkespraktik) som erhållits i en annan medlemsstat inom EES eller i Schweiz för den som genomgått utbildning i Sverige finns i 18 § lag (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Praktisk erfarenhet för den som genomgått utbildning i annat land än Sverige

6 § Oaktat vad som gäller i 5 § får praktisk erfarenhet som erhållits i en annan medlemsstat inom EES eller i Schweiz tillgodoräknas om den utgör högst hälften av den tid som krävs enligt dessa föreskrifter.

Krav på den praktiska erfarenheten

7 § Praktisk erfarenhet enligt 3 kap. 5 och 6 §§ ska uppfylla följande krav.

- 1 Minst ha den omfattning och det innehåll som krävs för den auktorisation som söks, enligt 3 kap. 2, 3 eller 4 §§ .
- 2 Vara utförd i enlighet med de bestämmelser som gäller i den medlemsstat erfarenheten förvärvats.
- 3 Ha skett inom ramen för ett egenkontrollprogram eller under motsvarande förhållanden.

4 kap. Erkännande av utländsk auktorisation (EES/Schweiz)

1 § Bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer förvärvade eller erkända i en annan medlemsstat inom EES eller i Schweiz finns i 10 och 11 §§ lag (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

5 kap. Ansökan hos Elsäkerhetsverket

Ansökan om auktorisation

1 § Den som vill ansöka om auktorisation ska göra det hos Elsäkerhetsverket. Ansökan ska minst innehålla uppgift om sökandens namn, postadress och personnummer eller motsvarande.

Till ansökan ska följande handlingar bifogas.

- 1 Intyg eller betyg som styrker att sökanden uppfyller utbildningskraven.
- 2 Intyg som styrker genomförd praktisk erfarenhet.

Intyg enligt andra stycket punkten 2 ska vara utfärdat av det eller de elinstallationsföretag vars egenkontrollprogram den sökande arbetat enligt.

Om sökanden åberopar annan praktisk erfarenhet än elinstallationsarbete i elinstallationsföretag ska intyget istället utfärdas av det företag inom vilket arbetet har utförts.

2 § Den som vill åberopa sådan praktisk erfarenhet från annan medlemsstat som avses i 3 kap. 5-7 §§ ska till ansökan bifoga ett intyg om omfattningen av och innehållet i genomförd praktisk erfarenhet. Intyget ska vara utfärdat av det företag inom vilket arbetet har utförts.

Ansökan om erkännande av utländsk auktorisation

Ansökans innehåll när yrket är reglerat i ursprungsmedlemsstaten

3 § Den som vill ansöka om erkännande av utländska yrkeskvalifikationer som avses i 4 kap. 1 § ska ansöka om det hos Elsäkerhetsverket.

Till ansökan ska bifogas handlingar som styrker att sökanden har det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs i ursprungsmedlemsstaten.

Ansökans innehåll när yrket inte är reglerat i ursprungsmedlemsstaten

4 § Om yrket inte är reglerat i den medlemsstat som den sökande har yrkeskvalifikationer från enligt 3 §, ska handlingar ges in som styrker att sökanden

- 1 har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer utfärdat i ursprungsmedlemsstaten, och
- 2 har utövat yrket i ursprungsmedlemsstaten i den omfattning som krävs enligt 10 § andra stycket lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

6 kap. Övriga bestämmelser

1 § Elsäkerhetsverket får i enskilda fall besluta om undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

- 1 Dessa föreskrifter träder ikraft den 1 juli 2017 då Elsäkerhetsverkets föreskrifter (2013:1) och allmänna råd om behörighet för elinstallatörer ELSÄK-FS 2013:1 ska upphöra att gälla.
- 2 Den som före den 1 juli 2017 har genomfört utbildning eller praktik som uppfyller utbildnings- och praktikkraven i ELSÄK-FS 2013:1 eller dess övergångsbestämmelser får åberopa dessa meriter vid ansökan om auktorisation enligt dessa föreskrifter.
- 3 De behörigheter som beviljats enligt tidigare föreskrifter och som var gällande den 30 juni 2017 ska fortsätta gälla i den omfattning som framgår av Elsäkerhetsverkets beslut.
- 4 Den som med stöd av tidigare föreskrifter har fått behörigheten AB eller behörighet som motsvarar denna behörighet ska från och med den 1 juli 2017 ha fullständig auktorisation A enligt dessa föreskrifter.
- 5 Den som med stöd av tidigare föreskrifter har fått behörigheten ABL eller behörighet som motsvarar denna behörighet ska från och med den 1 juli 2017 ha auktorisation lågspänning AL enligt dessa föreskrifter.
- 6 Den som med stöd av tidigare föreskrifter har fått behörigheten BB1, BB2 eller behörighet som motsvarar någon av dessa behörigheter ska från och med den 1 juli 2017 ha begränsad auktorisation B enligt dessa föreskrifter.

ELISABET FALEMO

Adam Hedbom

1. Auktorisation lågspänning (AL)

Kunskaps- och färdighetskraven omfattar kunskapsområdena elinstallation, elkraft, elmaskiner samt regler och standarder.

I kunskapsområdena elinstallationer i byggnader, anläggningar för produktion och överföring av el samt industriella anläggningar och elmaskiner ska den sökande ha utfört praktiska laborationer.

1.1 Kunskapsområde elinstallationer i byggnader

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

- 1 Kunna dimensionera kraft- och belysningsanläggningar.
- 2 Kunna utföra enklare mekaniska konstruktionsberäkningar.
- 3 Kunna rita schema med tillhörande dokumentation.
- 4 Veta hur olika materiel- eller materialval kan påverka elanläggningar från säkerhetssynpunkt.
- 5 Kunna utföra kontroll före ibruktagning.

1.2 Kunskapsområde anläggningar för produktion och överföring av el samt industriella anläggningar

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

- 1 Kunna utföra energi-, effekt-, förlust-, kortslutnings- och jordslutningsberäkningar och dimensionera enklare elnät för lågspänning.
- 2 Veta hur olika elproduktions- och överföringssystem är uppbyggda.
- 3 Veta hur ledningsbundna överspänningar uppstår och vilka överspänningsskydd som finns.
- 4 Veta hur utrustningar för reservkraft och avbrottsfri kraft fungerar och hur dessa ska anslutas.
- 5 Veta hur kontrollutrustningar för drift och övervakning av elkrafttekniska processer fungerar.
- 6 Veta hur kontaktledningsanläggningar för järnvägs-, spårvägs- trådbuss och tunnelbanedrift är uppbyggda.

1.3 Kunskapsområde elmaskiner

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

- 1 Veta hur transformatorer och roterande elmaskiner är uppbyggda och hur de fungerar.
- 2 Kunna genomföra dimensioneringar med hjälp av utrustningars märkdata för att kunna välja lämpliga transformatorer, elmaskiner och drivsystem.
- 3 Ha utfört laborationer med mätningar på transformatorer och roterande elmaskiner i syfte att verifiera deras karakteristiska elektriska egenskaper.

1.4 Kunskapsområde regler och standarder

Den sökande ska ha kunskaper om och kunna tillämpa gällande regler och standarder för lågspänningsinstallationer.

Bilaga 2

2. Fullständig auktorisation (A)

Den sökande ska ha utfört praktiska laborationer och ska ha följande kunskaper och färdigheter.

- 1 Kunna utföra energi-, effekt-, förlust-, kortslutnings- och jordslutningsberäkningar och dimensionera enklare högspänningsnät för allmän eldistribution och för industrinät.
- 2 Ha praktiskt utfört mätning på jordtag.
- 3 Ha kunskaper om och kunna tillämpa gällande regler och standarder för högspänningsanläggningar.
- 4 Veta hur högspänningsnät och kontaktledningsanläggningar för järnvägsdrift är uppbyggda.
- 5 Kunna utföra kontroll av högspänningsanläggningar före ibruktagnig.

3. Kunskaps- och färdighetskrav för begränsad auktorisation (B)

Kunskaps- och färdighetskraven omfattar kunskapsområdena praktisk ellära och elkraftteknik.

Den sökande ska ha utfört praktiska laborationer och ska ha följande kunskaper och färdigheter.

3.1 Kunskapsområde praktisk ellära

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

- 1 Veta hur likströmskretsar och enfasväxelströmskretsar fungerar.
- 2 Veta hur trefasväxelströmskretsar fungerar och vilka skillnader som finns mellan TN-C-, TN-S-, TT- och IT-system.
- 3 Veta vilken funktion skyddsledaren har i en gruppledning.
- 4 Veta vilka skyddsapparater som kan finnas i en gruppledning och hur dessa fungerar.

3.2 Kunskapsområde elkraftteknik

Den sökande ska ha följande kunskaper och färdigheter.

- 1 Kunna utföra uppsättning och flyttning av ljusarmaturer, elkopplare och uttag med tillhörande kablar i befintlig gruppledning.
- 2 Kunna utföra fast anslutning och losskoppling av elektrisk utrustning med tillhörande don samt förläggning och anslutning av kablar som tillhör donen.
- 3 Kunna läsa ritningar och elscheman.
- 4 Kunna tillämpa gällande regler och standarder för elinstallationsarbeten som får utföras med begränsad auktorisation (B).
- 5 Kunna mäta spänning, ström och resistans samt utföra isolationsmätning.
- 6 Kunna utföra kontroll före ibruktagning.